

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, kwiecień 30
Teleks nr 212

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 751
maszynopis

Ogólna sytuacja społeczno-polityczna w województwie nie budzi zastrzeżeń i nadal jest dobra. We wszystkich KM, KMG i KG oraz w organizacjach partyjnych, zakładach, instytucjach i placówkach oświatowych trwają intensywne, ostateczne przygotowania polityczno-organizacyjne do jutrzejszego Święta Pracy. Społeczne Komitety Organizacyjne Obchodów z aktywnym udziałem instancji i organizacji oraz OKON, często ze wsparciem stronnictw politycznych, kierują przygotowaniami do jutrzejszych pochodów, wieców i innych form manifestacji.

Działania polityczno-organizacyjne skupiają się przede wszystkim na wytworzeniu odpowiedniej atmosfery sprzyjającej masowemu udziałowi społeczeństwa w pochodach lub wiecach. We wszystkich miejscowościach ulice, place i budynki zostały przystrojone w dekoracje tworzące odświętny nastrój – nieco skromniej niż w poprzednich latach, ale równie okazałe przy wykorzystaniu posiadanych wcześniej elementów. Odbywają się ostatnie posiedzenia OKON i Komitetów Organizacyjnych Świąt Majowych.

W dniu wczorajszym i dzisiaj odbywają się robocze spotkania w przedsiębiorstwach i zakładach pracy województwa legnickiego, często bezpośrednio przy warsztatach i stanowiskach pracy robotników. Odwiedzający zapoznawali się z ich problemami i opiniami na różne zagadnienia. W spotkaniach tych bierze udział I sekretarz KW, członkowie Sekretariatu KW, Wojewoda i Wicewojewodowie, Sekretariat KM, KMG i KG oraz prezydenci i naczelnicy miast i gmin. W trakcie spotkań odwiedzający składają m.in. okolicznościowe życzenia zapraszając do wspólnego udziału w manifestacji 1-majowej. W samej Legnicy spotkania takie odbyły się w 26 kluczowych zakładach pracy.

I Sekretarz KW PZPR tow. Jerzy Wilk był między innymi w Zakładach Dziewiarskich „Hanka” w Legnicy, w Fabryce Urządzeń Mechanicznych w Chocianowie oraz w Hucie Miedzi „Legnica” pytając o problemy zakładu, załogi, sprawy socjalne itp. W dyskusjach poruszano zagadnienia aktualnej sytuacji w województwie i kraju, przekazywano opinie o VIII Plenum, poruszano relacje młodzież–nauczyciel–szkoła w aspekcie obowiązków i odpowiedzialności nauczycieli za wychowanie młodego pokolenia, i in.

W przeddzień 1-Maja I Sekretarz KW to. J. Wilk odwiedził również zasłużonego weterana ruchu robotniczego, inwalidę I grupy, tow. Maksymiliana Jakubowskiego, któremu złożył okolicznościowe życzenia z okazji Święta Pracy oraz wręczył mu przyznany przez Radę Państwa Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Natomiast Sekretarz KW PZPR tow. Zbigniew Korpaczewski uczestniczył w spotkaniu z załogą Zakładów Górniczych „Konrad” w Iwinach, w Zakładach Mechanicznych „Legmet”

i w Fabryce Przewodów Nawojowych w Legnicy oraz w Przedsiębiorstwie Budowy Kopalń Rud w Lubinie. Przebieg i problematyka spotkania – podobne jak w Hucie Miedzi „Legnica”.

W niektórych środowiskach podnoszona była sprawa wypuszczenia tysiąca internowanych oraz wystąpienia telewizyjnego Jana Kułaja.

Część członków partii z rezerwą podchodzi do zasadności wypuszczenia tak znacznej ilości internowanych. Również wyrażane jest zaufanie do gen. W. Jaruzelskiego i WRON w postaci opinii jak np. „władza wie co robi”, „nie stać nas na utrzymywanie tylu internowanych w luksusowych warunkach”, itp.

Pojawiają się także stwierdzenia, iż jest to okazanie dobrej woli internowanym i innym członkom „Solidarności”. Część towarzyszy odebrała to jako spektakularny akt wobec opinii światowej, środków masowego przekazu i rządów zwłaszcza na Zachodzie, rozumiejąc jego szczególną wymowę polityczną właśnie przed 1-majowym świętem.

Komentowane jest wystąpienie telewizyjne byłego przewodniczącego „Solidarności RI” Jana Kułaja. Stwierdza się, iż jest to zbyt głęboki ukłon partii wobec członków „Rolniczej Solidarności” oraz ZSL.

Jego zbyt długie wystąpienie nie wzbudza entuzjazmu, odebrane zostało w sumie jako uwłaczające prestiżowi rządu i godności partii. Powszechne są opinie, że ani raz nie wspomniał o partii i czuje się wielkim partnerem dla rządu, wykazał zarozumiałość i pewność siebie. Mówił on, m.in., iż „z premierem już o wiele wcześniej pertraktował, znają się już od dawna”. Członkowie partii pytają, co to znaczy, biorąc pod uwagę postawę i działania tego człowieka, że jest on partnerem dla Premiera. Domagają się publicznego sprostowania przez ob. Premiera Malinowskiego, zwłaszcza ze środowisk: Złotoryja, Polkowice, Mściwojów.

Były przewodniczący Komisji NSZZ „Solidarność” [w Hucie Miedzi „Legnica”] ob. Ratajczak po zwolnieniu z internowania zgłosił się dzisiaj do pracy, nosząc demonstracyjnie znaczek „Solidarności”. Władze podjęły z nim profilaktyczne rozmowy pouczające go o prawach i normach życia w warunkach stanu wojennego. Na terenie zakładów województwa legnickiego nasiliła się akcja ulotkowa. W Hucie Miedzi „Legnica” pracownik rozwożący prasę kolportował wręczając wchodzącym robotnikom „Wojenny Serwis Informacyjny – Na Bieżąco” sygnowany przez MKS NSZZ „Solidarność” Zagłębia Miedziowego. Ustalono personalia sprawcy, dochodzenie w toku. W ulotce tej formatu A-4 wydanej systemem powielaczowym neguje się obecne formy manifestacji 1-majowych, proponuje się inne przeciwstawne, niekiedy prowokacyjne, postulując zamienić pochód w marsz żałobny, podpisane zostało drukiem S. Majus.

Takie same, podobne i całkiem prozaiczne ulotki zostały znalezione w innych zakładach wielu miejscowości województwa, m.in. w: Głogowie, Lubinie, Polkowicach, Jaworze i Złotoryi.

x x x

W nawiązaniu do Waszego dalekopisu nr 646 z dnia 26 kwietnia 1982 r. informujemy, iż w szerokim zakresie poczyniono przygotowanie do obchodów 3 maja – 191. rocznicy Konstytucji 3 Maja. Zaplanowano szereg uroczystości Wojewódzkich jak i w poszczególnych instancjach.

Do uroczystości o charakterze wojewódzkim należą:

- wojewódzka inauguracja Dni Oświaty, Książki i Prasy oraz otwarcie nowo oddanej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lubinie,
- uroczysta sesja Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Odrodzenia Narodowego w Lubinie,
- spotkanie z działaczami Stronnictwa Demokratycznego,
- uroczysta sesja MRN w Głogowie,
- uroczyste wspólne posiedzenie WK i MK SD w dniu 2 maja w Legnicy.

Według wstępnych obserwacji i zebranych opinii nie spodziewamy się istotniejszych prób zakłócania obchodów 3-maja. Nie otrzymaliśmy również informacji o przeciwnych działaniach kleru.

W innych miastach województwa zaplanowane są różnorodne imprezy kulturalno-sportowe oraz akademie m.in. z referatami na temat „Konstytucji 3-maja”.

Z-ca Kierownika Wydziału
Polityczno-Organizacyjnego
Aleksander Rawski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023